

Verstandelijke Beperking

op kamp

Wat is een verstandelijke beperking?

Een verstandelijke beperking is een ontwikkelingsstoornis waarbij een persoon moeite heeft met verstandelijk functioneren en vaardigheden die nodig zijn om in het dagelijks leven goed te kunnen functioneren. Dit kan variëren van lichte tot ernstige beperkingen, afhankelijk van de mate waarin het verstandelijk functioneren is aangetast.

De diagnose van een verstandelijke beperking is gebaseerd op drie criteria:

- + **Beperkt verstandelijk functioneren**
Dit betekent dat het kind moeite heeft met denken, leren en het oplossen van problemen. Deze beperking wordt vaak gemeten met een IQ-test, waarbij een IQ lager dan 70 wijst op een verstandelijke beperking.
- + **Moeilijkheden in het dagelijks functioneren**
Dit omvat problemen met dagelijkse activiteiten zoals communiceren, zelfzorg en sociale interactie. Jongeren met een verstandelijke beperking hebben vaak extra ondersteuning nodig om deze taken uit te voeren.
- + **Voor het 18e levensjaar**
De beperkingen moeten zich voor het 18e levensjaar voordoen. Dit betekent dat de beperking aanwezig vanaf een jonge leeftijd en niet het gevolg van een hersenletsel of andere factoren op een latere leeftijd.

Heb jij kinderen/jongeren met een verstandelijke beperking

op kamp?

Iedere deelnemer is evenwaardig

- + Zorg ervoor dat kinderen en jongeren met een beperking net als de anderen actief deelnemen aan alle activiteiten. Pas activiteiten waar nodig aan zodat iedereen kan meedoen, zonder hen apart moeten zetten of anders te behandelen.
- + Ook jongeren met een beperking zijn volwaardige leden van de groep en verdienen het om een volwaardige plaats te kunnen innemen tijdens het kamp.
- + Creëer een omgeving waarin iedereen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelt. Moedig de andere deelnemers aan om elkaar te ondersteunen en samen te werken.

Betrek de ouders

- + Plan een persoonlijk contact of huisbezoek met de ouders om specifieke behoeften en voorkeuren van het kind te begrijpen en om samen met de ouders te bepalen hoe je hierop kunt inspelen.
- + De ouders kennen hun kind het beste. Ze kunnen waardevolle informatie geven over wat wel en niet werkt voor hun kind.
- + Vraag de ouders of ze tijdens de kampperiode bereikbaar zijn voor vragen of advies. Dit kan nuttig zijn als er onverwachte situaties ontstaan of als je merkt dat het kind moeite heeft om zich aan te passen.

Haast en spoed zijn zelden goed

- + Begin met het creëren van een ontspannen omgeving waarin het kind zich op zijn gemak voelt. Overhaasten kan leiden tot stress en verwarring. Neem de tijd om rustig uit te leggen wat er gaat gebeuren en zorg dat de jongere zich veilig voelt. Iedere jongere heeft recht op eigen keuzes, ook als dit betekent dat het proces langer duurt. Vermijd de neiging om beslissingen voor hem te nemen, zelfs als dit het spel of de activiteit vertraagt.
- + Als het kind iets niet meteen begrijpt, neem dan de tijd om het opnieuw uit te leggen.

Ondersteuning op maat

- + Jongere met een beperking kunnen minder snel aangeven als ze iets niet begrijpen, vooral in een grote groep. Besteed daarom extra aandacht aan de stillere deelnemers. Door hen actief bij het gesprek te betrekken of regelmatig even te checken hoe het met hen gaat, kun je hun zelfvertrouwen vergroten en ervoor zorgen dat ze zich niet verloren voelen in de groep.
- + Overweeg zorgvuldig in welke leeftijdsgroep het kind het beste past. Sommige kinderen met een beperking voelen zich misschien beter in een groep met jongere deelnemers, waar activiteiten beter aansluiten bij hun ontwikkelingsniveau. Bespreek dit altijd in overleg met de ouders, zodat jullie samen de beste beslissing kunnen nemen voor het kind.

Meer beelden, minder woorden

- + Hang een visueel weekoverzicht en een dag overzicht op een centrale plek. Zo weet de jongere wat hij kan verwachten en dit geeft een gevoel van rust en structuur. Zorg ervoor dat de overzichten duidelijk en eenvoudig zijn, met behulp van symbolen of pictogrammen waar nodig.
- + Eenzijdige gezichtsuitdrukkingen, zoals glimlachen of knikken, zijn vaak gemakkelijker te begrijpen dan woorden. Non-verbale communicatie kan helpen om emoties en intenties duidelijker over te brengen.
- + Als pictogrammen of symbolen gebruikt tijdens je kamp, neem dan de tijd om uit te leggen wat ze betekenen. Dit zorgt ervoor dat iedereen weet wat er van hen wordt verwacht.
- + Voor activiteiten waarbij jongeren tekst moeten lezen, kan je illustraties toevoegen om de tekst te verduidelijken. Of laat de jongere samenwerken met iemand anders die kan helpen verduidelijken.

Goed om te weten

- + **Doemamee** is een initiatief georganiseerd door de Genereuzen en de grootste Vlaamse jeugdverenigingen, die wil dat kinderen met én zonder beperking samenspelen. Neem dus zeker een kijkje op doemamee.be

- + Lees nog meer tips en tricks bij komaf.be

